

HUMLAN HANSSONS

HEMLIGHETER



Lärohandledning
av Pär Sahlin

Kristina Sigunsdotter
Ester Eriksson



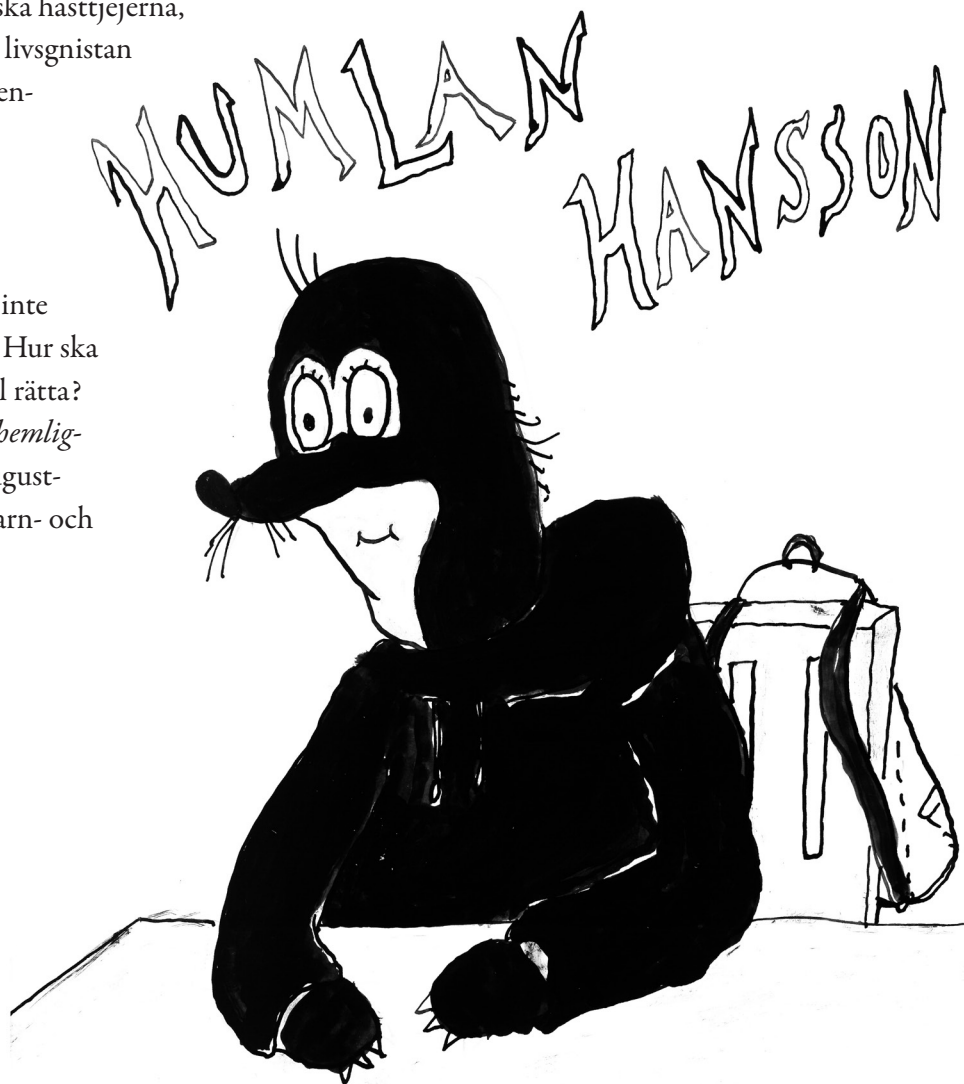
Lärohandledning till *Humlan Hanssons hemligheter*

Av Pär Sahlin

Det här är en lärohandledning till boken *Humlan Hanssons hemligheter* av författaren Kristina Sigunsdotter och illustratören Ester Eriksson, utgiven av bokförlaget Natur & Kultur. I lärohandledningen finns tankar, idéer och förslag på hur du kan arbeta med boken tillsammans med dina elever.

Om boken

Humlan Hanssons hemligheter är en bok med både svärta och humor, skriven i dagboksform. Berättare är den elvaåriga Humlan Hansson. När Humlan på grund av vattkoppor blir borta från skolan i två veckor förändras allt. Katastroferna staplas på rad. Bästa vännen Nour börjar hänga med de hemska hästtjejerna, faster Fanny tappar livsgnistan och hamnar på vuxenpsykiatriavdelning och Humlans mamma suckar och verkar vara kär i någon annan som inte är Humlans pappa. Hur ska hon ställa allting till rätta? *Humlan Hanssons hemligheter* vann 2020 August-priset i kategorin barn- och ungdomsböcker.

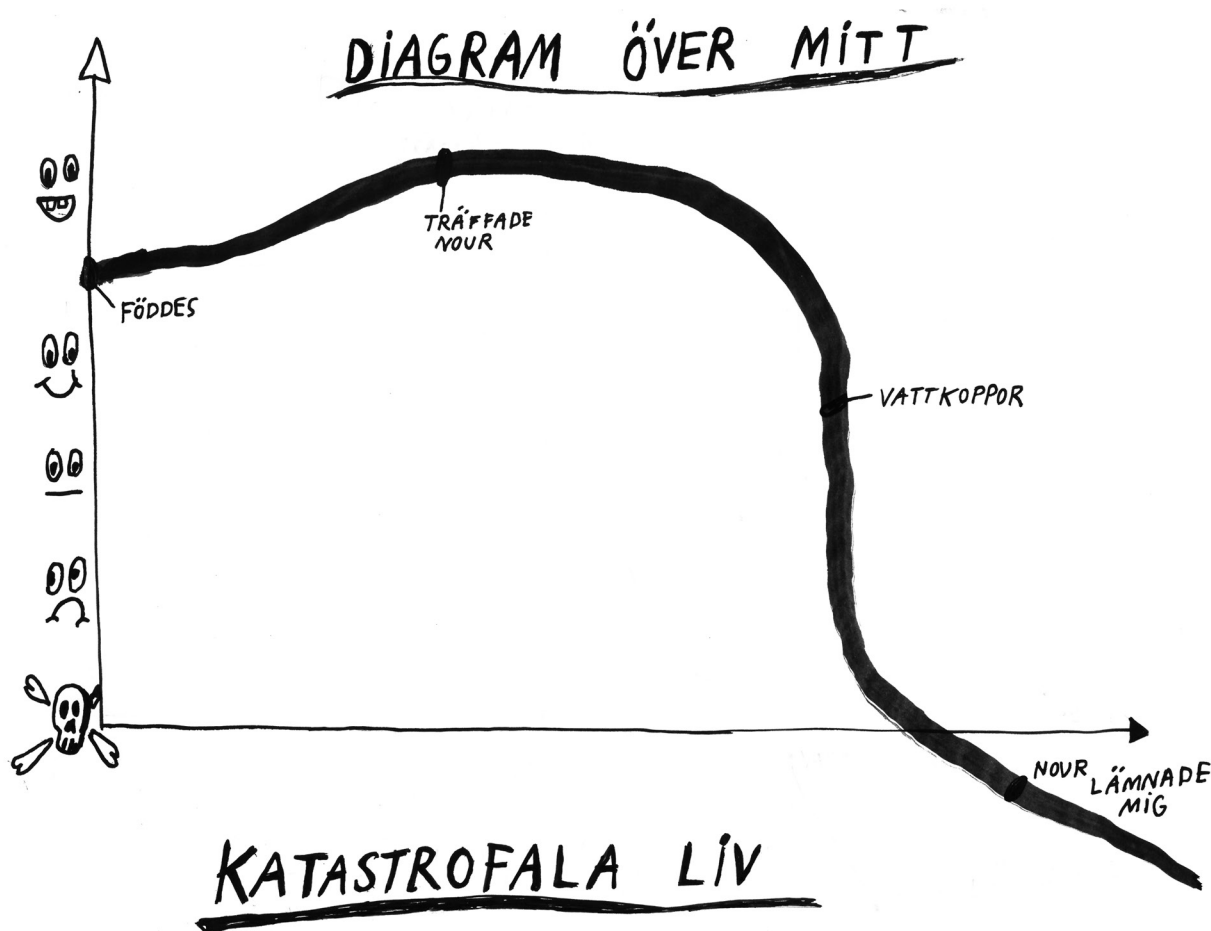


Högläsning eller egen läsning?

Boken lämpar sig väl både för högläsning i klassrummet och för enskild läsning. Variera gärna läsningen där du som lärare läser vissa avsnitt högt medan eleverna läser de andra på egen hand. Om du väljer att enbart läsa högt är det bra om du kan projicera illustrationerna för eleverna, till exempel med en dokumentkamera eftersom illustrationerna har en viktig funktion i boken.

Samtala om läsningen

Att låta eleverna samtala om boken före, under och efter läsningen fungerar som ett stöd för att förstå och leva sig in i det de läser. Samtalen kan röra allt från handlingen, karaktärerna och miljöerna till språket, de berättartekniska dragen och illustrationerna. Boken *Humlan Hanssons hemligheter* tar upp flera viktiga men tunga ämnen som eleverna behöver ges möjlighet att samtala om. Det är ämnen som ensamhet, utanförskap och psykisk ohälsa. I samtalen får eleverna möjlighet att reflektera och fördjupa de tankar och känslor som läsningen väcker. Använd dig gärna av samtalsmodeller som uppmuntrar eleverna att våga prata och delge sina tankar, till exempel EPA-modellen där eleverna först funderar Enskilt, sedan i Par för att därefter diskutera gemensamt med Alla.



Samtalsfrågor

Här nedan följer förslag på samtalsfrågor att arbeta med i samband med läsningen av boken.

Titta på bokens omslag och baksida

Låt eleverna titta på omslaget och läsa baksidestexten.

1. Vad heter upphovspersonerna som har skrivit och illustrerat boken?
2. Vad föreställer omslaget? Vilka känslor och tankar väcker omslaget?
3. Vad får du veta om Humlan Hansson när du läser baksidestexten?
4. Vad tror du kommer att hända i boken?

Första kapitlet

Läs det första kapitlet i boken högt för eleverna eller låt eleverna läsa på egen hand.

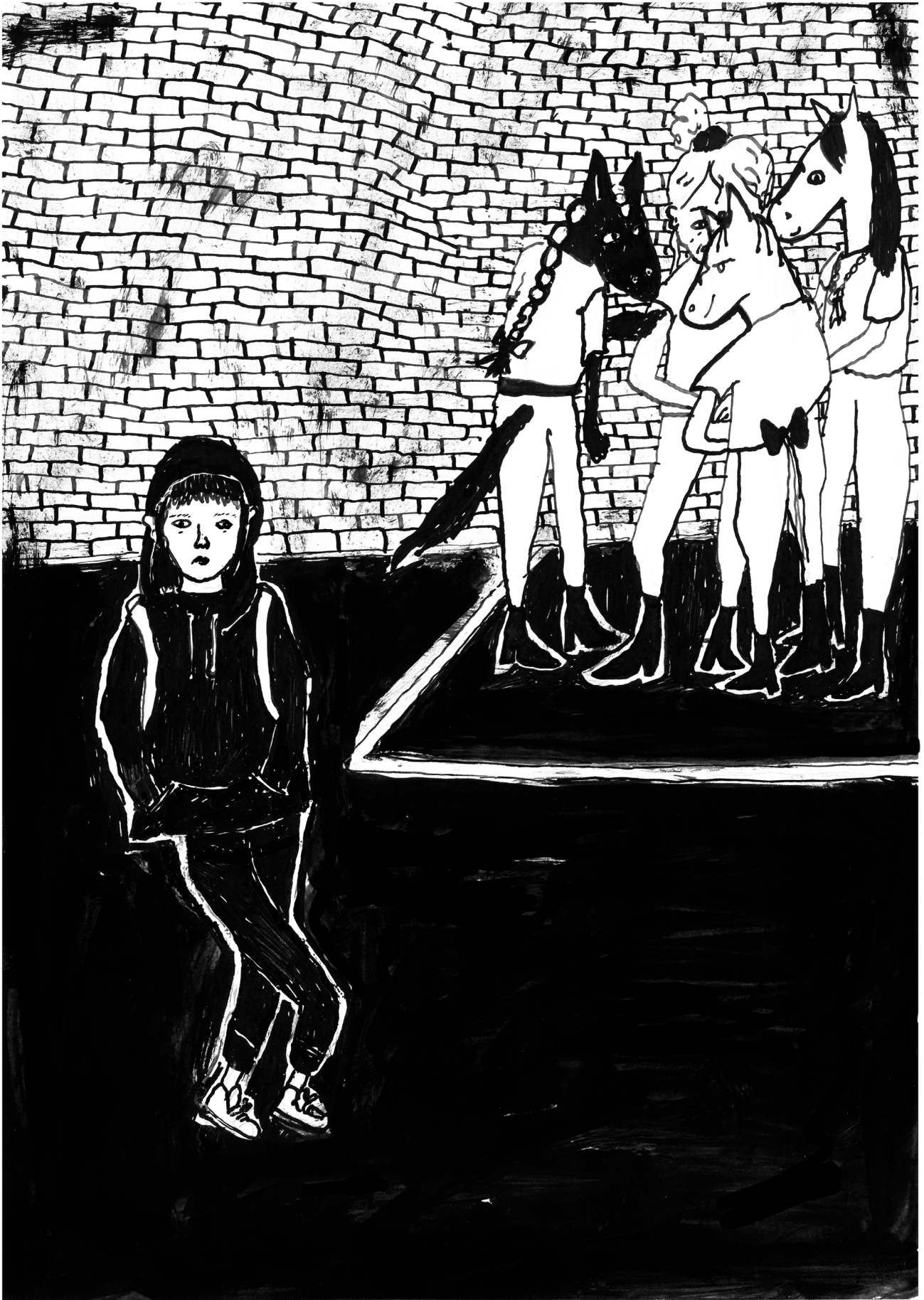
Samtala om kapitlet utifrån nedanstående frågor.

1. Vad för slags bok är *Humlan Hanssons hemligheter*?
2. Varför är Humlans liv en katastrof?
3. Varför ritar Humlan sig själv som en mullvad?
4. Vilket djur skulle du rita dig själv som om du var tvungen att välja ett? Motivera ditt svar.
5. Titta på illustrationerna i kapitlet. Vilken betydelse har de, tycker du?

Humlan och Nour

Ett genomgående tema i boken är relationen mellan Humlan och Nour. Här följer frågor som rör detta tema.

1. Varför har Humlan och Nour slutat att vara vänner?
2. Ge exempel på hemligheter om Humlan som bara Nour vet om? Vilken av hemligheterna tror du skulle vara värst för Humlan om den kom ut? Varför tror du Humlan har hemligheter som hon inte ens har berättat för Nour?
3. Nour har hittat nya vänner i hästtjejgänget. Hur är de mot Nour? Varför tror du att Nour vill vara med hästtjejerna? Hur betar sig hästtjejerna mot Humlan?
4. Varför tror du att Humlan ritar hästtjejerna med hästhuvuden?
5. Humlan saknar Nour väldigt mycket. Vad är det Humlan gillar med Nour? Ge exempel från boken som beskriver deras vänskap.
6. Hur hittar Humlan och Nour tillbaka till varandra?
7. Hur tror du att Nour har känt sig under den tid som Humlan och hon har varit ifrån varandra?
8. Har du varit med om någon liknande situation där du och en vän slutar vara med varandra? Vad hände? Hur löste det sig?
9. Har du läst, sett eller hört en liknande vänskapsberättelse? På vilket sätt liknar den berättelsen om Humlan och Nour?



Humlan och Fanny

Ett genomgående tema i boken är relationen mellan Humlan och hennes faster Fanny.

Här följer frågor som rör detta tema.

1. Humlan och Fanny liknar varandra på många sätt. Hur då?
2. Humlan har Fanny som sin förebild. På vilket sätt då? Ge exempel från boken.
3. Har du någon person som du ser upp till? På vilket sätt är den personen din förebild?
4. Hur märks det att faster Fanny inte mår så bra? Vad menas med att man har ”tappat livsgnistan”?
5. Fanny hamnar på en vuxenpsykiatrisk vårdavdelning. Vad är det för något? Varför tror du att Fanny hamnar där?
6. Humlan gör en lista på psykiska sjukdomar som hon inte vill ha. Vilken av dem skulle du absolut inte vilja ha?
7. Humlan undrar om pappa skäms för att hans lillasyster Fanny är inlagd på Vuxenpsyk. Tror du att han skäms? Hur visar det sig så fall? Ge exempel från boken som visar att Humlans pappa bryr sig om sin syster.
8. Ibland drabbas Humlan av vargtimmen. Vad är det? Vad gör Humlan när hon har vargtimmen? Har du någon gång känt som Humlan gör när hon har vargtimmen? Vad brukar du göra för att det ska gå över, eller kännas bättre?
9. Vad tycker Humlans mamma om Fanny? Varför tror du att hon tycker så?
10. Fanny har en önskan som Humlan och Nour uppfyller i slutet av boken. Vad är det för önskan? Vad tror du händer med Fanny efter bokens slut?

Humlan och konsten

Ett tema i boken är Humlans önskan att vilja bli konstnär. Här följer frågor som rör detta tema.

1. Humlan gillar att skapa, hon vill bli konstnär precis som Fanny. Vad för slags konst gillar Humlan att göra?
2. Humlan har många olika konstnärliga idéer. Ge exempel på några sådana idéer som Humlan har.
3. Det är inte alltid omvärlden förstår Humlans konstnärliga idéer. Ge exempel från boken där Humlans konstnärlighet blir missförstådd.
4. Humlan är också en ordkonstnär. Hon använder ett språk som skapar roliga och spännande bilder i huvudet på läsaren, till exempel ”Mitt hjärta är en överkokt potatis som håller på att mosas sönder”. Ge fler exempel från boken på sådana ord och uttryck.
5. På vilket sätt är Humlans dagbok som ett konstverk i sig?
6. Vilken typ av skapande tycker du om att syssla med? Varför tycker du om det?

Humlan och familjen

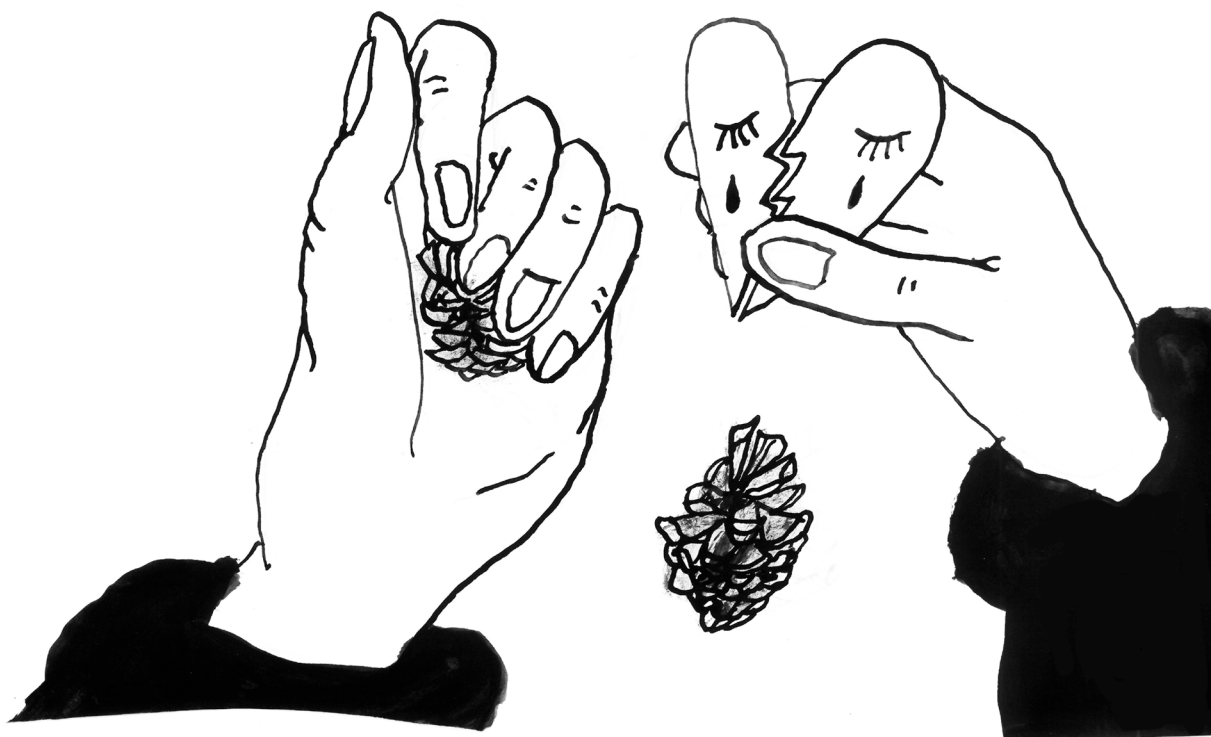
I boken får vi följa Humlans relation till sina föräldrar. Här följer frågor som rör detta tema.

1. Hur är relation mellan Humlan och hennes föräldrar, tycker du? Ge exempel på bra och mindre bra situationer.
2. På vilket sätt är Humlans mamma och pappa olika varandra? Ge exempel från boken. Kan man gilla varandra trots att man tycker och gillar olika saker?
3. Humlan är rädd för att mamma inte längre är kär i pappa, att hon vill ha Mats i Madras istället. Varför tror Humlan att det är så? Hur löser sig problemet med Mats i Madras?
4. Varför berättar inte Humlan för sina föräldrar om hur det är mellan henne och Nour? Hur skulle du ha gjort?

Humlan och åldern

Humlan är elva år och befinner sig på tröskeln till tonåren. Här följer frågor som rör detta tema.

1. Humlan är elva år gammal. Hur märks det i texten?
2. Humlan känns ibland mycket äldre än elva år. Ge exempel från texten där du tycker att hon känns äldre.
3. Humlans och hennes klasskompisar är på väg att bli tonåringar. Ge exempel från texten som visar det.
4. Vad är det som är så särskilt med Snygg-Frans?
5. Vanten är kär i Humlan. Hur märks det? Vad känner Humlan för Vanten?
6. Humlan har aldrig varit kär, eller kanske ibland, i Nour. Vad menas med att vara kär? Hur känns det när man är kär? Kan man vara kär i en kompis?



Humlan och dagboken

Humlan skriver dagbok. Här följer frågor som rör detta tema.

1. Humlan skriver och ritat dagbok. Varför tror du att hon gör det?
2. "Tjuvläs på egen risk" skriver Humlan i bokens inledning. Varför skriver hon så, tror du? Vill hon, eller vill hon inte att vi ska läsa hennes dagbok?
3. Det är Humlan som berättar i boken. Men är allt det hon säger sant? Ge exempel från texten där du tror att Humlan ljuger. Varför ljuger hon, tror du? Får man ljuga i sin dagbok?
4. Humlan gillar att göra listor. Varför tror du att hon skriver alla dessa listor? Vilken av dem tycker du är roligast? Motivera ditt svar.
5. Har du skrivit eller ritat om händelser i ditt liv någon gång, till exempel i en dagbok? Vad skrev/ritade du om då? På vilket sätt liknar eller skiljer sig din text/dina bilder från Humlan Hanssons?
6. Har du läst, sett eller hört några andra texter som är skrivna i dagboksform? Vilka då?

SAKER NOUR ÄR BRA PÅ:

- GÖRA SKULPTURER
- SKRATTA SÅ ATT ALLA TÄNDER SYNS
- PRATA ENGELSKA
- SPELA TRUMMOR
- SY
- VARA ROLIG
- HÅLLA HEMLIGHETER
- TRÄ MASK PÅ FISKEKROKAR UTAN ATT ÄCKLAS
- CYKLA UTAN ATT HÅLLA I SIG
- BERÄTTA SPÖKHISTORIER
- KLÄMMA PORMASKAR UTAN ATT DET BLIR MÄRKE
- GÖRA VARMA MACKOR
- GÖRA FRISYR
- VARA ALLVARLIG NÄR DET BEHÖVS

Kreativa uppgifter

Under och efter läsningen passar det att göra olika kreativa uppgifter som kan kopplas till boken. Här nedan finns förslag på sådana uppgifter.

Skriva Nours dagbok

Vad tänker Nour om allt det som händer i boken? Varför börjar hon vara med hästtjejerna när Humlan är sjuk och vad tycker hon om att vara slav i stallet? Längtar hon efter Humlan när de är ifrån varandra? Välj en situation ur boken och låt Nour berätta i sin dagbok hur hon tänker, känner och uppfattar händelserna. Rita gärna till.

Skapa listor

Bläddra igenom boken och välj ut en eller flera av Humlan Hanssons listor. Skapa sedan egna listor som exempelvis: "Saker min kompis är bra på", eller "Saker jag är rädd för", eller "Hemligheter jag bara har berättat för NN", eller "Mina och NN:s fulaste ord". Redovisa listorna för varandra.



Ord och uttryck

Humlan Hansson använder sig av del "äldre" uttryck som alla kanske inte känner till. Samla ord som "röka/svära som en borstbindare", "vargtimmen", "finns inte på kartan att ...", "inbillningsjuka", "klick-cigg", "moppe med toppbox", "skogstokig", "sekt", "status", "tråkig så att klockorna stannar", "civil olydnad", "a.k.a", "hjärntvättad" från boken och arbeta gemensamt för att förklara orden och uttrycken.

Humlan Hansson använder också nyskapande liknelser, metaforer och uttryck för att gestalta känslor och tankar. Låt eleverna förklara och hitta på synonyma uttryck till: "Mitt hjärta är en överkokt potatis som håller på att mosas sönder", "Jag är lika lockande som en påse hundbajs", "Jag hade förvandlats till ett akvarium fullt av tårar", "hjärtat smulas sönder till pulvermos", "Potatishjärtat darrar".

Dåliga saker

När Humlan har vargtimmen brukar hon göra dåliga saker, som att sparka på lyktstolpar eller kasta vattenfyllda kondomer från bilbron. Låt eleverna i dagboksform rita och berätta om när de gjorde en sak som var dålig, busig, tokig eller hemlig.

Måla och rita

I boken nämns flera verk som Humlan gör. Låt eleverna skapa egna konstverk med samma namn, till exempel "Ett annat slags självporträtt", "Självporträtt av två vilsna själar", "Tusen år av svart", "Min bild av framtiden" och "Den rosa bajskorvens sista suck".



Skriv en notis

I den här uppgiften ska eleverna tänka sig att de är en granne som tittar ut genom fönstret och ser slutscenen i boken när Fanny rider på en häst runt Svandammen.

Grannen ringer till tidningen som sedan skriver en notis om händelsen i tidningen. Notisen ska innehålla en rubrik och en sammanfattande brödtext om händelsen. Notisen ska besvara frågorna Vem? Vad? Var? När? och Hur?